

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ
І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**
Кафедра виробничого та інвестиційного менеджменту

ЗАТВЕРДЖЕНО

ННІ неперервної освіти

« ____ » червня_2026 р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ПРОЕКТНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ У ПУБЛІЧНОМУ УПРАВЛІННІ»**

Галузь знань D «Бізнес, адміністрування та право»
Спеціальність D4 «Публічне управління та адміністрування»
Освітня програма «Публічне управління та адміністрування»
ННІ неперервної освіти
Розробники: Дергач А.В., доцент кафедри виробничого та інвестиційного менеджменту, кандидат наук з державного управління, доцент
(посада, науковий ступінь, вчене звання)

Київ – 2026 р.

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ
І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**
Кафедра виробничого та інвестиційного менеджменту

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Директор ННІ неперервної освіти

_____ Юлія НЕГОДА
«_____» червня 2026 р.

«СХВАЛЕНО»

на засіданні кафедри виробничого
та інвестиційного менеджменту
протокол № 14 від «27» травня 2026 р.

Завідувач кафедри _____ Тетяна ВЛАСЕНКО

«РОЗГЛЯНУТО»

Гарант ОП «Публічне управління та адміністрування»

_____ Олександр ЖЕМОЙДА

**РОБОЧА ПРОГРАМА
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ПРОЕКТНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ У ПУБЛІЧНОМУ УПРАВЛІННІ»**

Галузь знань	<u>D «Бізнес, адміністрування та право»</u>
Спеціальність	<u>D4 «Публічне управління та адміністрування»</u>
Освітня програма	<u>«Публічне управління та адміністрування»</u>
ННІ	<u>неперервної освіти</u>
Розробники:	<u>Дергач А.В., доцент кафедри виробничого та інвестиційного менеджменту, кандидат наук з державного управління, доцент</u> (посада, науковий ступінь, вчене звання)

Київ – 2026 р.

Опис навчальної дисципліни «Проектний менеджмент у публічному управлінні»

(до 1000 друкованих знаків)

Дисципліна «Проектний менеджмент у публічному управлінні» є вибірковою компонентою ОПП, яка спрямована на формування у майбутніх фахівців знань і навичок з управління проектами в публічному секторі. Вона охоплює принципи та методики ініціювання, планування, реалізації, моніторингу та завершення проєктів, що реалізуються органами влади та громадськими інституціями. Розглядаються особливості управління бюджетними ресурсами, взаємодії із зацікавленими сторонами, а також оцінки соціально-економічної ефективності проєктів. Здобувачі отримують практичні навички розробки та реалізації проєктів, орієнтованих на розвиток громад, підвищення якості публічних послуг та ефективності державного управління.

Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь		
Освітній ступінь	<i>магістр</i>	
Спеціальність	<i>D4 «Публічне управління та адміністрування»</i>	
Освітня програма	<i>«Публічне управління та адміністрування»</i>	
Характеристика навчальної дисципліни		
Вид	вибіркова	
Загальна кількість годин	150	
Кількість кредитів ECTS	5	
Кількість змістових модулів	2	
Курсовий проєкт (робота) (за наявності)	-	
Форма контролю	<i>екзамен</i>	
Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм здобуття вищої освіти		
	Форма здобуття вищої освіти	
	денна	заочна
Курс (рік підготовки)	2	
Семестр	3	
Лекційні заняття	20 год.	год.
Практичні, семінарські заняття	20 год.	год.
Лабораторні заняття	- год.	год.
Самостійна робота	110 год.	год.
Кількість тижневих аудиторних годин для денної форми здобуття вищої освіти	4 год.	

1. **Мета, компетентності та програмні результати навчальної дисципліни**

Мета вивчення навчальної дисципліни «Проектний менеджмент у публічному управлінні»: сформувати у здобувачів вищої освіти системне розуміння теоретичних засад та практичних інструментів проектного менеджменту в сфері публічного управління, а також надати знання і навички, необхідні для ефективного ініціювання, планування, реалізації, моніторингу та оцінювання проектів, спрямованих на вирішення актуальних соціально-економічних завдань у державному та публічному секторах.

Перелік навчальних дисциплін, які передують вивченню «Проектний менеджмент у публічному управлінні» (за їх наявності): ОК 4. Державне та галузеве управління; ОК 6. Управління публічними фінансами; ОК 9. Технології стратегування в публічному управлінні; ОК 11. Сталий розвиток громад і територій.

Набуття компетентностей:

інтегральна компетентність (ІК): Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у сфері публічного управління та адміністрування та/або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог

загальні компетентності (ЗК):

ЗК 02. Здатність працювати в команді, мотивувати людей та рухатися до спільної мети, бути лідером, діяти соціально відповідально та свідомо.

ЗК 03. Здатність розробляти та управляти проектами.

ЗК 07. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН 06. Здійснювати ефективне управління інноваціями, ресурсами, ризиками, проектами, змінами, якістю, застосовувати сучасні моделі, підходи та технології, міжнародний досвід при проектуванні та реорганізації управлінських та загальноорганізаційних структур.

ПРН 07. Уміти розробляти національні/регіональні програмні документи щодо розвитку публічного управління, використовуючи системний аналіз і комплексний підхід, а також методи командної роботи.

ПРН 11. Розробляти обґрунтовані управлінські рішення з урахуванням питань європейської та євроатлантичної інтеграції, враховувати цілі, наявні законодавчі, часові та ресурсні обмеження, оцінювати політичні, соціальні, економічні та екологічні наслідки варіантів рішень.

2. Програма та структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин													
	денна форма							заочна форма						
	тижні	усь ого	у тому числі					усього	у тому числі					
			л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.	
Модуль 1. <i>Методологічні основи формування проєктного менеджменту</i>														
Тема 1. Концептуальні основи та сутність проєктного менеджменту	1	15	2	2			11							
Тема 2. Типологія та ключові сфери реалізації проєктного підходу	2	15	2	2			11							
Тема 3. Стейкхолдери та середовище функціонування проєкту	3	15	2	2			11							
Тема 4. Специфіка формування команди та лідерство у проєктному менеджменті	4	15	2	2			11							
Тема 5. Управління публічними проєктами в умовах ризиків та невизначеності	5	15	2	2			11							
Разом за модулем 1		75	10	10			55							
Модуль 2. <i>Практичні аспекти проєктного менеджменту в публічному управлінні</i>														
Тема 6. Організаційні моделі впровадження проєктної діяльності в публічному секторі	6	15	2	2			11							
Тема 7. Технології стратегічного та оперативного планування у проєкті	7	15	2	2			11							
Тема 8. Механізми та джерела залучення інвестиційних ресурсів	8	15	2	2			11							
Тема 9. Стратегії фандрейзингу для публічних ініціатив та проєктів	9	15	2	2			11							
Тема 10. Система моніторингу, контролінгу та аудиту результативності проєкту	10	15	2	2			11							
Разом за модулем 2		75	10	10			55							
Усього годин		150	20	20			110							
Курсовий проєкт (робота) з			-	-	-	-	-							
<small>(якщо є в навчальному плані)</small>														
Усього годин		150	20	20			110							

3. Теми лекцій

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
	<i>Модуль 1</i>	
1	Концептуальні основи та сутність проєктного менеджменту	2
2	Типологія та ключові сфери реалізації проєктного підходу	2
3	Стейкхолдери та середовище функціонування проєкту	2
4	Специфіка формування команди та лідерство у проєктному менеджменті	2
5	Управління публічними проєктами в умовах ризиків та невизначеності	2
	<i>Модуль 2</i>	
6	Організаційні моделі впровадження проєктної діяльності в публічному секторі	2
7	Технології стратегічного та оперативного планування у проєкті	2
8	Механізми та джерела залучення інвестиційних ресурсів	2
9	Стратегії фандрейзингу для публічних ініціатив та проєктів	2
10	Система моніторингу, контролінгу та аудиту результативності проєкту	2
	<i>Разом</i>	20

4. Теми лабораторних (практичних, семінарських) занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
	<i>Модуль 1.</i>	
1	Концептуальні основи та сутність проєктного менеджменту	2
2	Типологія та ключові сфери реалізації проєктного підходу	1
3	Методологія структурування та деталізації цілей проєкту	1
4	Стейкхолдери та середовище функціонування проєкту	2
5	Специфіка формування команди та лідерство у проєктному менеджменті	2
6	Управління публічними проєктами в умовах ризиків та невизначеності	2
	<i>Модуль 2.</i>	
7	Організаційні моделі впровадження проєктної діяльності в публічному секторі	1
8	Сучасні методології та стандарти управління проєктами	1
9	Технології стратегічного та оперативного планування у проєкті	1
10	Інвестиційне супроводження проєктної діяльності	1
11	Механізми та джерела залучення інвестиційних ресурсів	2
12	Стратегії фандрейзингу для публічних ініціатив та проєктів	2
13	Система моніторингу, контролінгу та аудиту результативності проєкту	2
	<i>Разом</i>	20

5. Теми самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	<i>Модуль 1.</i> Оцінка життєздатності проєкту (Бізнес-модель Остервальдера) (набуття навичок визначення сутності проєктного менеджменту та формулювання підходів до оцінки життєздатності проєкту)	55
2	<i>Модуль 2.</i> Практикум з управління проєктами (набуття навичок проведення аналізу внутрішнього та зовнішнього середовища для мінімізації загроз проєкту)	55
	<i>Разом</i>	110

6. Методи та засоби діагностики результатів навчання:
(вибрати необхідне чи доповнити)

- усне або письмове опитування;
- співбесіда;
- тестування;
- захист практичних робіт, проєктів;
- пірінгове оцінювання, самооцінювання;
- екзамен.

7. Методи навчання (вибрати необхідне чи доповнити):

- словесний метод (лекція, дискусія, співбесіда тощо);
- метод проблемного навчання;
- метод практико-орієнтованого навчання;
- кейс-метод;
- метод проєктного навчання;
- метод перевернутого класу, змішаного навчання;
- метод навчальних дискусій та дебат;
- метод командної роботи, мозкового штурму.

8. Оцінювання результатів навчання.

Оцінювання знань здобувача вищої освіти відбувається за 100-бальною шкалою і переводиться в національну оцінку згідно чинного «Положення про екзамени та заліки у НУБіП України»

8.1. Розподіл балів за видами навчальної діяльності

Вид навчальної діяльності	Результати навчання	Оцінювання
Модуль 1. Методологічні основи формування проектного менеджменту		
Лекція 1. Концептуальні основи та сутність проектного менеджменту	ПРН 7. У тому числі знати основні поняття сутність, зміст та принципи проектної діяльності; вміти розпізнавати відмінності між проектною діяльністю та іншими видами діяльності; знати основні ознаки проектів, життєвий цикл проекту; вміти розподіляти стадії виконання робіт на різних етапах	-
Практична робота 1. Концептуальні основи та сутність проектного менеджменту		9
Лекція 2. Типологія та ключові сфери реалізації проектного підходу	ПРН 7. У тому числі володіти знаннями щодо підходів до залучення інвестицій в проекти; знати основні відмінності між підприємницькою діяльністю та соціальним підприємництвом; знати найважливіші складові проекту, зміст концепції бізнес-проекту; вміти аналізувати причини появи та відхилення проектів та деталізувати цілі проекту за допомогою SMART-методу	-
Практична робота 2. Типологія та ключові сфери реалізації проектного підходу		9
Практична робота 3. Методологія структурування та деталізації цілей проекту		9
Лекція 3. Стейкхолдери та середовище функціонування проекту	ПРН 7. У тому числі знати організаційну структури проекту, основних його учасників	-
Практична робота 4. Стейкхолдери та середовище функціонування проекту		9
Лекція 4. Специфіка формування команди та лідерство у проектному менеджменті	ПРН 11. У тому числі володіти навиками визначення функціональних обов'язків учасників проекту; знати сутність управління проектною командою; володіти теоретичними основами створення проектної команди; вміти в залежності від ситуації визначати стиль управління та правила ухвалення управлінських рішень; знати завдання проектного менеджера та функціональні обов'язки учасників проекту	-
Практична робота 5. Специфіка формування команди та лідерство у проектному менеджменті		9
Лекція 5. Управління публічними проектами в умовах ризиків та невизначеності	ПРН 6, 7. У тому числі знати сутність управління ризиками, характеристику найбільш поширених його видів; вміти аналізувати проектні ризики, причини їх виникнення та вміти визначати способи зниження ризиків проекту	-
Практична робота 6. Управління публічними проектами в умовах ризиків та невизначеності		9
Самостійна робота 1. Оцінка життєздатності проекту	ПРН 6, 7, 11. У тому числі набуття навичок визначення сутності проектного менеджменту та	16

	формулювання підходів до оцінки життєздатності проєкту	
Модульна контрольна робота 1.		30
Разом за модулем 1		100
Модуль 2. Практичні аспекти проєктного менеджменту в публічному управлінні		
Лекція 6. Організаційні моделі впровадження проєктної діяльності в публічному секторі	ПРН 6, 7, 11. У тому числі знати методи планування та реалізації проєктів; вміти планувати час реалізації проєкту; володіти знаннями із застосування інструментів та методів контролю якості проєкту.	-
Практична робота 7. Організаційні моделі впровадження проєктної діяльності в публічному секторі		8
Практична робота 8. Сучасні методології та стандарти управління проєктами		8
Лекція 7. Технології стратегічного та оперативного планування у проєкті	ПРН 6, 11. У тому числі знати ефективні підходи і методи управління проєктами на сучасному етапі розвитку проєктування; вміти працювати з діаграмою Ганта та іншими інструментами планування; вміти проводити дослідження, які необхідні при бізнес-плануванні; знати загальні вимоги до складання бізнес-плану згідно міжнародних стандартів, його основних розділів; вміти проводити SWOT-аналізу проєкту;	-
Практична робота 9. Технології стратегічного та оперативного планування у проєкті		8
Практична робота 10. Інвестиційне супроводження проєктної діяльності		8
Лекція 8. Механізми та джерела залучення інвестиційних ресурсів	ПРН 6, 11. У тому числі знати шляхи залучення інвестиційних джерел для проєкту; вміти розраховувати основні фінансові показники проєкту; знати завдання, функції та принципи інвестиційного менеджменту; вміти проводити аналіз та оцінювання різних джерел фінансування проєктів	-
Практична робота 11. Механізми та джерела залучення інвестиційних ресурсів		8
Лекція 9. Стратегії фандрейзингу для публічних ініціатив та проєктів	ПРН 6, 7, 11. У тому числі знати можливості залучення джерел фінансування проєктів через фандрейзинг, основні його методи; вміти формувати необхідні документи для участі у грантових конкурсах, крауд-платформах тощо	-
Практична робота 12. Стратегії фандрейзингу для публічних ініціатив та проєктів		8
Лекція 10. Система моніторингу, контролінгу та аудиту результативності проєкту	ПРН 6. У тому числі знати основні методи збору даних, які краще використовувати для моніторингу, контролю та аудиту проєкту. Вміти проводити аналіз результатів робіт по проєкту та застосовувати коригувальні дії. Володіти теоретичними основами забезпечення контролю при реалізації проєктів.	-
Практична робота 13. Система моніторингу, контролінгу та аудиту результативності проєкту		8
Самостійна робота 2. Практикум з управління проєктами	ПРН 6, 7, 11. У тому числі набуття навичок проведення аналізу внутрішнього та зовнішнього середовища для мінімізації загроз проєкту	14
Модульна контрольна робота 2.		30
Разом за модулем 2		100

Навчальна робота	$(M1 + M2)/2 * 0,7 \leq 70$
Екзамен/залік	30
Всього за курс	$(\text{Навчальна робота} + \text{екзамен}) \leq 100$
Курсовий проєкт/робота	-

8.2. Шкала оцінювання знань здобувача вищої освіти

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка за національною системою (екзамени/заліки)
90-100	відмінно
74-89	добре
60-73	задовільно
0-59	незадовільно

8.3. Політика оцінювання

Політика щодо дедлайнів та перескладання	Практичні, самостійні та модульні роботи необхідно здавати у заплановані терміни до закінчення вивчення поточного модуля. Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний) і дозволяється в термін до закінчення наступного модуля.
Політика щодо академічної доброчесності	Списування під час проведення поточного модульного контролю та семестрового екзамену заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Виконані письмові роботи (курсові роботи, реферати тощо) повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу.
Політика щодо відвідування	Відвідування лекційних та практичних занять є обов'язковим для всіх студентів групи. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись згідно з індивідуальним навчальним планом, затвердженим у визначеному порядку (в он-лайн форматі за погодженням із деканом факультету). Пропущені лекції, після їх опрацювання здобувачем вищої освіти, відпрацьовуються у вигляді співбесіди з викладачем. Пропущені практичні заняття відпрацьовуються студентами в навчально-науковій лабораторії кафедри.

9. Навчально-методичне забезпечення:

- Електронний навчальний курс «Проектний менеджмент у публічному управлінні»: <https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=5797> ;
- Шинкарук Л.В., Дергач А.В., Чемодуров О.М. Навчально-методичний посібник для підготовки до практичних занять та виконання самостійної роботи з дисципліни «Проектний менеджмент» для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 073 «Менеджмент». Київ: НУБіП України, 2024. 101 с. URL: <https://nubip.edu.ua/node/23701/12> (електронна бібліотека).

10. Рекомендовані джерела інформації

1. Блага Н. В. Управління проєктами : навч. посібник. Львів : Львівський державний університет внутрішніх справ, 2021. 152 с. URL: <https://dspace.lvduvs.edu.ua/bitstream/1234567890/3870/1/%D0%B1%D0%BB%D0%B0%D0%B3%D0%B0%20%D1%83%D0%BF%D1%80%D0%B0%D0%B2%D0%BB%D1%96%D0%BD%D0%BD%D1%8F%20%D0%BF%D1%80%D0%BE%D1%94%D0%BA%D1%82%D0%B0%D0%BC%D0%B8.pdf>.
2. Горбаченко С.А. Проектний менеджмент : навчально-методичний посібник для підготовки здобувачів вищої освіти галузі знань 12 «Інформаційні технології». Одеса, 2020. 263 с. URL : <http://dspace.onua.edu.ua/bitstream/handle>.
3. Грантрайтинг: методичні рекомендації для органів публічної влади щодо написання проектних заявок. Запоріжжя: Запорізький національний університет. URL: https://moodle.znu.edu.ua/pluginfile.php/399808/mod_resource/content/0/Grantwriting.pdf.
4. Данченко О. Б., Занора В. О. Проектний менеджмент: управління ризиками та змінами в процесах прийняття управлінських рішень : монографія. Черкаси : ПП Чабаненко Ю.А., 2019. 278 с.
5. Джозеф Хігні, Пол Дж. Філдінг. Управління проєктами. Вид-во Фабула, 2020. 512 с.
6. Жиленко Р.В. Соціальне проектування: навчально-методичний посібник для самостійної роботи здобувачів освіти. Ужгород: ДВНЗ «УжНУ», 2021. 56 с. URL : <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/42751>.
7. Інвестиційний менеджмент. Конспект лекцій. Вид-во «Буковинська бібліотека. URL : <https://buklib.net/books/35259/>.
8. Кавтиш О.П. Моделі управління проєктами: рекомендації до виконання розрахункової роботи [Електронний ресурс] : навч. посіб. для студ. денної та заочної форм навчання другого магістерського рівня вищої освіти спеціальності 051 «Економіка» освітньо-професійної програми «Економічна кібернетика». Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2020. 60 с.
9. Коваленко О. С., Добровська Л. М. Проектування інформаційних систем: Загальні питання теорії проектування ІС (конспект лекцій): навч. посіб. для студ. спеціальності 122 «Комп'ютерні науки». Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2020. 192с.
- 10.Кривенець А. Від хаосу до проектного менеджменту. Worksection: Українська система управління проєктами. 2021. URL : <https://worksection.com/ua/blog/from-chaos-to-project-management.html>.
- 11.Настанова РМВОК: Настанова до зводу Знань з управління проєктами. 7-е видання та стандарт з управління проєктами. Вид-во Project Management Institute. Ukraine. URL: <https://pmiukraine.org/pmbok7/>.
- 12.Приймак В. М. Управління проєктами. Збірник кейсів : навч. посіб. Київ: Київський національний університет імені Тараса Шевченка, 2021. 268 с. URL: : https://www.researchgate.net/publication/344136281_Upravlinna_proektami_Zbirnik_kejsiv.
- 13.Словник термінів з управління проєктами: PMI Версія 3.3, травень 2022 р. URL:

https://pmiukraine.org/wp-content/uploads/2022/05/PMILexicon3.3_Ukr.pdf.

14. Шашкова Н.І., Фадєєва І.Г., & Казакова Т.С. (2021). Управління проектами в ІТ сфері: застосування гнучких методологій. *Наукові Записки Львівського Університету Бізнесу та Права*. Серія Економічна. Серія Юридична, 28, 166–172. <https://doi.org/10.5281/zenodo.5346802>.
15. Юрген Аппело. Менеджмент 3.0. Agile-менеджмент. Лідерство та управління командами. Вид-во Фабула, 2019. 432 с.
16. Investment management: study guide for students of the specialty 073 “Management”. L.V. Shynkaruk, M.M. Dielini, T.O. Vlasenko, A.V. Dergach. Kyiv: NULES, 2023. 336 p. URL: <https://nubip.edu.ua/node/23701/12> (електронна бібліотека).
Інформаційні ресурси:
17. Глобал Форум щодо Управління проектами. URL: <http://www.pmforum.org>.
18. Державна служба статистики України : веб-сайт. URL : <http://www.ukrstat.gov.ua/> (дата звернення: 15.04.2025).
19. Журнал «Агросвіт» - наукове фахове видання з питань економіки: веб-сайт. URL : <http://www.agrosvit.info/>
20. Книги, присвячені управлінню проектами та інструментам управління проектами. URL: <http://www.projectmanagement.com/books>
21. «Маркетинг і менеджмент інновацій»: веб-сайт. URL : <http://mmi.fem.sumdu.edu.ua/>).
22. «Менеджмент»: веб-сайт. URL : <http://menagement.knutd.com.ua/>
23. Міжнародна Асоціація управління проектами IPMA (Швейцарія). Офіційний сайт. URL: <http://www.ipma.ch>.
24. Принципи та інструменти керування проектами. Ініціювання проекту. Б24 – Інформаційний Бізнес Портал. URL : <https://www.buh24.com.ua/printsipi-ta-instrumenti-keruvannya-proektami-iniciyuvannya-proektu/>
25. Проект про бізнес-технології (головні теми: кооперація, системи управління якістю, маркетинг і Internet, дисконтна програма): веб-сайт. URL : <http://udc.com.ua/>
26. McKinsey Quarterly (Електронний журнал консалтингової компанії McKinsey, присвячений управлінню бізнесом у різних галузях): веб-сайт. URL : <http://www.management.com.ua/links/goto.php?id=37> (дата звернення 15.04.2025).
27. Сайт краудфандингової платформи. URL: <http://ww1.na-starte.com/>
28. Сайт краудфандингової платформи. URL: <https://biggggidea.com/>
29. Соціальне підприємництво в Україні. Офіційний сайт. URL: <https://socialbusiness.in.ua/>.
30. Як змінюється проєкт-менеджмент у 2022: 5 трендів. URL : https://l-a-b-a.com/uk/blog/3059-kak-menyaetsya-prozhekt-menedzhment-v-2022-5-trendov?utm_source=google&utm_medium=cpc&utm_campaign=blog-dsa&utm_content=search_DSA-ua&gclid=CjwKCAjw4c-ZBhAEEiwAZ105RUceM4vRmWMtog_3Gb8Qnlz69tmb6f69DqyIVd-KKHM1COJBT5S_BoCaLkQAvD_BwE